مهندسی صنایع و آموزش برای آینده!

اثربخشی مهندسان صنایع در جهت اهداف یک مؤسسه، عمده‌ترین دلیل وجودی آنها در صنعت و خدمات است؛ این اثربخشی یعنی پیشتاز بودن آنان در محیطی که فعالیت می‌کنند. در تلفیق وضعیت فعلی مؤسسه، تعریف و تدوین روش‌ها برای دستیابی به اهداف و نهایتاً پیاده‌سازی آنهاست؛ بدین علت است که مهندسان صنایع همیشه باید در جریان آخرین تحولات علمی، پیشرفت‌های فناوری و مباحث مدیریتی باشند. آنها تلفیق کننده واقعیات و اهدافی هستند که بهینه‌سازی روش‌های استفاده از منابع را شکل می‌دهد؛ زیرا در هر زمان، یک منبع، یا تلفیقی از منابع از اهمیت برخوردارند. برای دستیابی به موفقیت و اثربخشی، «حمایت و درک» مدیران ارشد مؤسسه و نیز «همگامی» آنان با مهندسان صنایع عامل حمایت از این اثربخشی می‌باشد.

آموزش مستمر دانشگاهی، خودآموزی، آموزش‌های درون مؤسسه و راه‌های دیگر آموزش، زیربنای این حرکات است. نگاهی به آخرین عناوین و موضوعاتی که در دنیای صنعتی برای مهندسان صنایع مطرح است، نشانگر این اهمیت می‌باشد؛ موضوعاتی که برای آینده لازم هستند و امروز آموزش آنها به صورت فردی یا گروهی برای ایجاد این زیربنا انجام می‌شود عبارتند از:

۱- آموزش‌های حرکت از مهندسی به سمت مدیریت که تحت عنوان TRANSITION TO MANAGEMENT مطرح است، این آمادگی را به مهندسان می‌دهد که در محیط کار، مسائل رهبری را فرا گیرند تا بتوانند از طریق اداره گروه‌های کار، خود را برای آینده آماده سازند.

۲- مدیریت کارخانه‌های ناب؛ آموزش‌های مهندسی صنایع برای درک و به کارگیری روش‌های مهندسی و مدیریتی به گونه‌ای که حرکت به سمت تولید ناب را فرا گرفته و به صورت تنگاتنگ با مدیریت ارشد شرکت‌ها و مؤسسات، آنها را پیاده‌سازی نمایند.

۳- بهبود عملکرد مؤسسات با به کارگیری اصول و مبانی مهندسی صنایع به گونه‌ای که کل مؤسسه دارای نتایج عملکردی (PERFORMANCE RESULT) بهینه‌ای باشد. برای این منظور است که جایزه‌های ملی در کشورهای مختلف طراحی شده و ترکیبی از مقولهٔ بهره‌وری و کیفیت تحت عنوان بهبود نتایج عملکرد ارزیابی می‌شوند.

مقولات متعدد دیگری وجود دارد که نهایتاً بر سرفصل‌های ذکر شده، اثر می‌گذارند؛ ولیکن خود نیز از جمله روش‌هایی هستند که تمامی مؤسسه و شرکت را در برمی‌گیرند و آموزش‌های مرتبط با آنها با نگرش سیستمی عمل می‌کند. این مقولات عبارتند از:

- آموزش‌های کاهش هزینه‌های طراحی، تولید و کیفیت
- روش‌های مدیریت هزینه‌ها بر مبنای فعالیت (ABC)
- روش Six Sigma به عنوان کمربندی در اطراف یک مؤسسه
- آموزش تحقیق و توسعه در روش‌های مهندسی صنایع و زمینه‌های نوآوری و خلاقیت به عنوان پیشتازان ایجاد تغییرات در مؤسسات

به هر حال، محور اصلی فعالیت‌های مهندسان صنایع عبارتند از:

- نگرش به آینده
- آمادگی برای تغییر
- توانایی طراحی روش‌ها
- توانایی کارهای گروهی
- توانایی پیاده‌سازی روش‌ها
- پیاده‌سازی روش‌های کنترل و بازنگری

اینکه یک مهندس صنایع در کجای جغرافیای این کرهٔ خاکی است، در کدام نظام سیاسی و در چه زمانی از یک دورهٔ عمر یک مؤسسه فعالیت می‌کند، نیز از عوامل محیطی هستند که توجه بدان‌ها اهمیت ویژه خود را دارد.

در نهایت، هم جهت بودن راهبردهای کلان یک اجتماع، برنامهٔ یک مؤسسه، وفاداری مدیریت به اهداف و برنامه‌ها نیز در حرکت‌های مهندسان صنایع اثربخش است. امید که چنین باشد و یا اگر نیست، بشود.